

Tohter Baldrian.

Woola kirjantiku frohw J. A. Fredro
ühejürguline naljatüti.

Gestiftede Oskar Brunberg.



Takinnas.

Trüftitud G. Pihla Pa raamatulaanuse kuluiga
1904.

Sind 80 kop.



Ed 16226

Tohter Baldrian.

Boola kirjaniiku krahv J. A. Fredro
ühejärguline naljatükk.

Geestikeelde Oskar Brunberg.

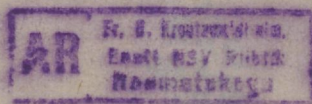


ENSŪ
Riiklik Avalik
Raamatukogu

Tallinnas.

Trükitud G. Pihtla'ra raamatukaupluse kuluaga.
1904.

Дозволено цензурою. Юрьевъ, 18 ноября 1903 года.



Sermann'i trükitoja trüff, Jurjewis

Osalised :

Wipper — mõisapidaja.

Beti — tema abikaasa.

Anna — nende tütar.

Aleksander Aru.

Eduard Aawik.

Tohter Baldrian.

Peter — Wiperi kaugeft sugulane,
teenri ametis.

Liisa — tüdruk Wiperi juures.

Mängukoht: Maal, kufagil linna lähedal.

Mäitepõrand :

Tuba Wiperi juures.

Tagaseinas lais uft; nende wahel üks laud. Paremat fätt esimeses näitefeinas klaas-üks aia poole; teises Wiperi tuppä wiim üks; kolmandas fapp, milles talbrefud, weinipudel, klaasid, noad, kahwliid, lusikad jne. — Ees wäike pult; jelle pääl tindipott, paberid, fuled jne.; pulbi taga tool. — Bahemat fätt esimeses näitefeinas kamin, milles tuli põleb; jelle ees wäike sohwa ja ümargune laud, mille pääl weekarajin, mõned klaasid ja kalender; teises Wiperi abikaasa tuppä wiim üks; kolmandas Anna tuppä wiim üks; mõned toolid.

Mäitelawa eesriide ülesfetõmbamisel magab Peter, joendamise-pudelit käes hoides, sohwa pääl.

Esimene etteaste.

Peter. Liisa. Wipper (näiteksina taga).

Liisa (Wipperi toast sisse tormades). Peter!...
Peter! . . . Kus on ometi soendamise-pudel?
(Näeb, et Peter magab, raputab teda). Peter!! . . .

Peter (ärkab, tõuseb ruttu üles ja tõttab klaas-
nõusse poole). Ha? . . . Mis? . . . Külmad
rätikud kõhu ümber? . . . Kohe, kohe! . . .

Liisa. Ah, mis külmad rätikud — soen-
damise-pudel! Soendamise-pudel! Aga ruttu,
ruttu!

Peter (unijelt). Soendamise-pudel? . . .
Misjugune soendamise-pudel? . . . Ma pole
ühtegi soendamise-pudelit näinud.

Liisa. See — see, mis sul käes on!
Ärgake ometi fõrd üles, unimiits!

Peter (nagu unes). Ah — soo! — See
pudel. . .

Liisa. Wiige pudel ruttu tupp! Herrra
võtab juba weerand tundi.

Peter (pudelit pikkamisi lahti tehes). Aga . . .
ta on ju jälle külmaks jäänud. . .

Liisa. Siis tehke ta jälle soojaks — aga ainult ruttu, ruttu! Sest herra wannub juba nii, et seinad wabisevad!

Peter (tuletangidega laminaast süsi wõttes, ju pudes-
tusse pannes). Wannub? See pole ju uudis. — Oh, neiu Liisa! neiu Liisa! Teie ei aima, kui halb on haige olla!

Liisa. Teie — Teie haige? . . . Hahaha!

Peter. Oh, ja kuda weel! — Kui Teie seda ka ei usu, neiu Liisa . . . siiski . . . nüüd . . . just seltsamal filmapilgul . . . (haigutab). on mul nii hirmus uni, et waewalt jalul jõuan seista.

Liisa (naerdes). Seda nimetate Teie haigusfiks?

Peter. Oh . . . wahetpidamata . . . aga ka wahetpidamata . . . on mul uni ehk kõht tühi . . . just nagu meie herral. Ja kuda wõiks inimene siin majas ka oma und ialgi wälja magada?

Liisa. Aga Teie magate ju ometi terve päewa! Seda nägime wast praegugi.

Peter. Konoh — päewal panen wahete wahel küll ühe filma weidike finni, aga öösel felle wastu. . . Oh, taewake, on need aga ööd! Waewalt panen õhtul ühe filma finni — kohe hüüab herra —

Wipper (näitefeina taga). Peter, soenda-
mise=pudel! Bagana päralt, soendamise=pudel!

Peter. Kohe! Kohe! . . . (Liisale). Nii läheb lugu peaaegu igal ööl — waewalt on

filmad kinni jäänud, kohe kiskendab herra: Peter, soendamise-pudel! Peter, kamelja teed! Peter tee mulle tangud soojaks! — Peter öeru mu ristluid! Peter ees, Peter taga! — Ja siis, kui herra minust kinni hakkab, siis teeb ta seda nii . . . nii tugewasti, et kõik mu kondid kolisewad . . . nii näituseks üleile —

Liisa. Mikspärast ei pidanud ta seda siis tegema, kui Teie tale tulikuumad tangud kõhu pääle panite.

Peter. Kes võib siis alati teada, kui suurt soojust tarwitatakse? Ta nõudis sooja kõhu pääle — hää, ma täitsin ta nõudmist . . . ja kuida need tangud lõhnasiwad!

Liisa. Wuih! Lõhnas . . . tangu kott! Häbenege, Teie mõtlete alati sööma pääle — tehke parem, et minema saate, enne kui hiljaks jääte!

Peter. Jah — tehke, et minema saate! Itka peab jooksuma! . . . See on kerge ütelda . . . waewalt suudan weel jalgu liigutada . . . ühel ilusal päewal heidan ka mina pikali. . .

Wipper (näitejolina taga). Peter! — äraneetud laiskwõrst! — soojendamise-pudel, ehk ma löön su kondid puruks!

Peter (pikkamisi). Kuulete, neiu Liisa! „Ma löön su kondid puruks!“ . . . ja ma olen nii haige! (Süütab ukse poole). Kohe, herra, kohe — ma teen ta enne soojaks. (Steenejete). Ja ma olen nii haige!

Liisa. Jah, niisama haige kui meie herra. Teie ei tee kumbgi midagi, aga mitte kõigevähematgi; teie sõöte ja magate ainult; see on ju üsna loomulik —

W i p p e r (näiteiseina taga). Peter! — Laifworst! — Päewawaras! Ma kägistan su ära!
P e t e r. Kuulge, nüüd kägistab ta mind juba!

Teine etendus.

Anna. Liisa. Peter. W i p p e r
(näiteiseina taga).

Anna (Wipperi toast tulles). Peter! Ruttu ruttu! Teie kuulete ju, et isa kannatamataks jääb! See wõib talle kahju teha.

Peter (tõrwale). Minule niisamuti ka. (Utsesi wälja minnes, waljusti) Ma tulen ju, tulen kohe! (Ara Wipperi tuppa).

Anna. Kas ema magab weel?

Liisa. Helistanud ta weel ei ole.

Anna. Waene ema! Peaaegu terve öö on ta isa juures walwanud — waewalt suutsin ma teda homikupuhtel nii kaugele meelitada, et ta natukeseks ajaks pitali hertis.

Liisa. Jah, see oli forrats jälle tormiline öö.

Anna. Isa oli nii wäga haige!

Liisa. Sa muidugi — aga, lubage preili Anna, teisiti ei wõi see ju sugugi ka olla —

Anna. Kuda nii?

Liisa. Arwame ometi kofku, mis herra õhtul nähta parkis: Heringas sibulaga, sealiha hapu kapsastega, moosipirukisi — ja pool melonit!

Anna. Jah, ja muidugi — wahest eht oli see natuke palju . . . aga kadunud tohter Brinkmann ei keelanud ju ialgi toitufid.

Liisa. Sellepärast, et to ise meie juures hästi süüa armastas, ja kui teda täiesti kaine tahtsid näha, siis oli tarwis wäga wara üles tõusta. Ta nuumas herrad otse pillidega ja rohtudega — Jumal andku talle seda andeks! (Kõrwale). Sellega oleks wõinud juba härja ära furmata!

Wipper (näitefeina taga). Mi! — Sa põletad ju mu ära! . . . Taignapää!

Peter (näitefeina taga) Mi! — Mi! . . . Mi! . . . Laske mind lahti, herra! Laske mind lahti! (Müra Wipperi toas).

Kolmas etendus.

Anna. Liisa. Peter. (Siis) Wipper.

Peter (tormab, soendamisepubel käes, sisse, jookseb üle näitepõranda pahemat kätt wälja. — Wipper, õõkuega, unemütsiga, walgete püksitega ja kingadega ning käes ühte wäikest padja hoides, tormab sisse ja wiskab padja Betriile järele, nii et see juba kinnipandud ust treshwab).

Anna. Mis on? Mis ta tegi sulle?

W i p p e r. (Padja üles wõttes pistab selle pahema kätte alla; katjub paremat kätt). See taignapää! . . . Mis ta tegi? Praadinud on ta mind, kõrwetanud! . . . O, o! . . . Ja nüüd lähen ma magama — mitte äratada — olgu siis, kui tohter tuleb (ära oma tupp).

P i i s a. Ma wean kihla, et Peter, kui ta herra woodit soendas, tukkuma jäi.

U n n a [kella waadates]. Sme, et tohter weel ikka mitte tulnud ei ole!

P i i s a. Kell oli just kolm, kui Duhanninna sõitis — wahest ehk ei olnud tohter kodu.

U n n a. Ma pean ütleva, et see uus arst mulle natukene muret teeb — meie ei tunne teda weel mitte — ei tea, kas ta ka midagi mõistab —

P i i s a. Kõikipidi saab ta enam mõistma kui wana Brinkmann.

U n n a. Võimalik, aga isa usaldas teda.

P i i s a. Jah, seda usaldas ta palju. (Kõrwale). Ta uskus arsti ütlemist, et ta haige olla! Tema ja haige! (Wankri müri näiteseinte taga, kuna ta klaasukse ruutude läbi waatab). Preili, preili! Tohter! . . . Ja kui noor ta weel on! . . . ja kui ilus! See oleks mees just nagu Teie jaoks loodud!

U n n a (pahaselt). Mis sa jällobised!

P i i s a. Ma tõttan teda wastu wõtma.

(Paremat kätt ära).

Aeljas etendus.

Anna (üksi).

Anna. Noor ja ilus! Oh, ma waene, õnnetu tütarlaps! . . . Just seda ma kartsin. Saba kui wana tubli tohter Brinkmann elas, kartsin ma oma tulewiku pärast, aga mul oli wähemasti rahu . . . ja nüüd . . . see noor ilus arst . . . kui isa teda näeb —

Viies etendus.

Anna. Liisa. Aru.

Liisa (Arud sisse juhatahes). Palun, siia, tohtri herra, siia!

Aru. Ma tänan — aga ma ei ole —

Liisa. Sääl on preili. (Teeb nisku ja läheb Wipperi tuppa).

Aru (Annad märgates). Aha! Preili Anna! Mäherdune õnn!

Anna. Mis! . . . Teie! . . . Herra Aru . . . Oh mu Sumal! Ah! (Paneb nagu pool minestanult käe südamet kohta.)

Aru (tõttab tema juurde, wõtab ta käest kinni ja suudleb seda.) Preili! . . . Ah preili Anna! See erutus — misjugune õnnelik eeltähendus!

Anna. Andke andeks! . . . aga Teie ootamata tulete. —

Ar u. Mis, Teie mõtle site minu pääle ja wõisite kahelda. —

Anna. Oh ei, ei, ma ei kahelnud sugugi mitte; aga kui meie poole aasta eest ihteist wiimast korda nägime, ütlesite Teie, et alles siis, kui Teil kindel teenistus ja koht, süa tulla tahate ja —

Ar u. — ja Teie wanemaid paluda, mulle Teid — mulle find, kallis Anna, abitaafaks lubada.

Anna. Ja müüd —

Ar u. Olen ma insshener raudteel.

Anna (kurwalt). Insshener?

Ar u. Jah — mul on wäga hää koht.

Anna. Kahju!

Ar u. Kuda nii kahju? Ma palun find, armas laps, see koht toob mulle kolmtuhat rubla aastas sisse ja nii wõin ma julgesti su isa ette astuda ja —

Anna. Oh, selle juures eksite Teie — eksid sina kahjuks.

Ar u. Mis, mul ei oleks kolmtuhat — ?

Anna. Sellest ma ei kõnele — aga mu isa tahab, et ma ühele arstile mehele lähen.

Ar u. Aga see on ju lollus! — (Kõwasti) Oh, andke andeks! andke andeks!

Anna. Sest et ta wäga haiglane on, tahab ta tingimata enesele arsti wäimeheks saada.

U r u. Uha! wõi nii! . . . aga sellest ei saa midagi! Ma ütlen temale —

A n n a. Mõtelge, et ta wäga haiglane on —

U r u. Sa nõuad siis, et ma kõik oma ilusjad lootused tuulde pean lennutama?

A n n a (kurwalt). Mul ei ole neid olemasgi.

U r u. Mis? Olen ma õieti kuulnud — Teie! — sina, keda ma wast praegu nii rõõmsas erutuses nägin, sina wõiksid mõtet igawese lahutamise pääle rahulikult wälja kannatada? See rõõm oli filmakirjaline, Teie ei armastanud mind mitte! — Teie pilkasite mind siis weel päälegi!

A n n a. Herra Uru, olen ma sarnast kahtlustust tõesti ära teeninud?

U r u. Teie ise rööwite ju minu lootused. Teie olete walmis, teise abikaasaks saama — ühe arsti —

A n n a. Oh ei, ei! Teie effite! Mu kohus on isa sõna kuulda, ja nii ei wõi ma ilma tema tahtmise abielusse astuda, aga ühe teise naeseks ma ei saa — ennem ma suren!

U r u (neiu käest kinni wõttes ja jeda suudeldes). Anna! — Singel! — ei — ja ei sure — sest ma armastan sind üle kõige! Sa saad — ja pead mu naeseks saama!

A n n a. Mis ma sulle wandunud, seda saan ma pühaks pidama. Sa müüd mine ära! — nii kiiresti kui aga wõimalik!

Ar u. Mis? — ma pean öra minema? —
niiid, kus meile end taewas awab? Oh ei —
õnn annab julgust, ma jään siia — ma palun,
ma wõidan ju isa käest omale!

Anna. Aga see on wõimata! — Mu
isa on haige, selle juures natuke . . . natuke . . .
kangekaelne. . . Ta ei saa sinuga isegi mitte kõnelema!

Ar u. Mis — isegi mitte kõnelema —!

Anna. Ta on nii haige, iga filmapiilk
ootame meie tohter Baldriani siia.

Ar u. Baldrian . . . Baldrian . . . Bal-
tiskist?

Anna. Jah —

Ar u. Hurraa! Bravo! . . . Wõidetud,
wõidetud!

Anna. Mis? . . . aga — kõnele, räägi!
Mis sul mõttes on?

Ar u. Tore, tark mõte!

Anna. Aga —

Ar u. Kuula! . . . Alles wast eila kõ-
nelesin ma sõbra Baldrianiga; ta teatas mulle,
et ta täna Tallinnasse reisis ja pidada, et ühte
riikast tädi wõi onu furnuks toherdada —

Anna. Aleksander!

Ar u. Aga armas laps, ma pean ju dieti
teadma! Ka teist oli jutt. Ta ütles mulle, et
ta tulewal nädalil siia tulla tahab. Meil on
seega mitu päewa aega — ja wõin ma need
päewad tohter Baldriani aset täita.

A n n a. See on üsna hull mõte!

A r u. Ei mitte — wäga tark mõte!
Nende kahe, kolme päewa jooksul õpib su isa mind tundma, ma olen tale meelepärast, — iseenesestgi mõista — ja kõik jõuab ilusale rahulolewale lõpule.

A n n a. Sa kõneled, nagu oleksid arust ära: mu isa on ju haige, kuida wõid sa teda arstima hakata, kuna sa arstiteadusest midagi ei tea?

A r u. See on minu asi.

A n n a. Sa wõiksid tema haiguse weel raskemaks teha, kui see iseenesest juba on!

A r u. Oh mis! Sa wõid isegi juba mõtelda, kui elawalt ma kõigest osa wõtan, mis sinusse ja su perekonnasse puutub. Sa nii olen ma kaudsetel ning otsekohestel teedel igat wähe- matgi asja, iseäranis aga su wanemate iseloomu- sid järel kuulanud, et teada saada, kuida kõige parem oleks teed nende südamete juurde leida. Sa nii üteldi mulle siis — aga ära pane pane pahaks, kallim! — et su isa mõeldud haiguse . . . ehk palju enam — liiga häa söögijärgi all kannatada.

A n n a. Asi näib tõesti ka nii olewat.

A r u. No waata! . . . Ma ei hakka teda sugugi rawitsema, ei wõi seega ka tema terwisele kahju teha.

A n n a. Aga ta tahab ometi alati arstist rawitsetud saada.

A r u. Külap ma ta sellest haigusest ära wõdrutan — nii ehk teistiti.

Anna. Aga mis saab ema selle kohta ütlemas? Ta ei saa seda ialgi lubama.

Ar u. Arwad sa, et meie emale seda saladust teatame? Et ta alati oma teise poole terwise pärast mures on, siis pean ma ka tema silmas arst olema.

Anna. Ei — ei — see on võimata! See oleks tõesti hullus!

Ar u. Seega oleks siis parem, et ma jälle ära reisin? Et meie armastus, meie lootused tühjaks ehk vähemasti teadmata aja pääle edasi lükatud saaksiwad?

Anna. Seda ma ei ütle — aga —

Ar u. Et meie jälle pooltel aastal üksteist ei näe?

Anna. Aga —

Ar u. (naeratades) Kas sa ei pannud tähele, et isegi tüdruk mind arstiiks pidas, kui ma sisse astusin?

Anna (naeratades). On tõsi, Liisa nimetas sind „tohtri herraks.“

Ar u. Saatus kõneles selle jüüta lapse juu läbi. (Anna käest kinni võttes). Usalda siis, kallid Anna, saatust, minu armastust ja tarkust!

Anna. Ma ei tea tõesti mitte, mis tegema pean. (Ukse taga on Wipperi nuuskamist ja kõhimist kuulda).

Ar u. Ha, ma arvan su isa tuleb!

Anna. Oh mu Jumal!

Kuues etendus.

Anna. Uru. Wipper.

Wipper (wäga peats ja punane, juuksed hallikad, õõ-
kuues, jelle all aga täiesti riides, kõneleb nõrga, ähhib aga tugewa
häälega. Paremat poolt sisse tulles). — Ah! . . . Siisa
ütles mulle . . . äh . . . tohtri herra Baldrian
olla tulnud . . . äh . . . kus ta siis on? . . .

Uru (kumardades) Mull on aau . . . toh-
ter Baldrian.

Wipper. Ah . . . rõõmustab mind
terwisehoiu-nõuunitu herrad tundma õppida . . .
äh . . . sääl . . . sohwa pääle . . . äh . . .
Annifene, too mulle padi. (Anna läheb Wipperi tuppa
ja tuleb saali pabjaga tagasi).

Wipper (istub pool küljelt sohwa pääle). Wuh!
Oli see aga waew!

Uru (fõrwale). Kas ta tõeste peats haige
olema?

Wipper. Teie tulete just õigel ajal,
tohtri herra . . . äh . . . kui see juba mitte
hilja ei ole. . .

Uru. Aga, mis teie mõtlete!

Anna. Kas tunned enese parema ole-
wat, isa?

Wipper (tugewa häälega). Mis pagana
parema! (Nõrgalt). Oh, ma olen haige, wäga haige,
terwisehoiu-nõuunitu herra . . . ma pean küll
warsti . . . siit ilmaft wälja rändama.

Uru. Misjugune arwamine!

A n n a (Arule). Isa teeb ainult nalja —

W i p p e r (tugewa häälega). Kui ma ütlen, ma pean wäljarändama, siis pean ma wäljarändama — seega asi nudi! — Miks ja mulle alati wastu räägid!?

A r u. Noh, noh, mitte nii äge . . . Teie ei pruugi ennast erutada.

W i p p e r (jälle nõrgemalt). Õm, see, see nina-tark wäike peab alati oma sinepit määrima (Annale.) Miks ja siin segad ja seisad, kui ma arstiga kõne-len? Mine ennem oma tuppja ja maga. (Ta lõuga silitades). Waene laps, kell kolmest pääle walwas ta minu juures. Annike, mine, laps, puhka natuke. Kui kahwatuks waene laps on jäänud!

A n n a. Kas ja ei lubaks, et ma siia jään?

W i p p e r (elawalt). Kui ma ütlen, mine magama, siis lähed ja magama — seega asi nudi! Ma pean tohtri herraga ükksinda kõnelema. . . Nüüd suudle mind, laps. (Anna suudleb tema otsaesijä ja tumardab Aru poole, kes tema tumardamisest wastab. Näo muutemäng nende wahel: Anna, nagu ta oma isa tema kaitse alla soowitaks; Aru, nagu tahaks ta ütelda, et mõistlikult oma asja talitab. Anna teisest uksest paremat läti ära).

Seitsmes etendus.

W i p p e r. **A r u.**

W i p p e r. Nagu üteldud, tohtri herra, asi seisab minuga halwasti, wäga halwasti!

A r u. Seda saame nägema. —

W i p p e r. Mul pole vähematgi söögiisu.

A r u (imestades). He!

W i p p e r. Ma ütlen, mul pole isu . . . see tähendab . . . mõnikord natuke . . . aga et toit mulle maitseks, seda ei võdi ma ütelda . . . ma . . . ma maitsest ühest toidust . . . teisest ka —

A r u (oma ülesannet unustades). Kolmandast niisamuti. —

W i p p e r. Mõnikord ka neljandast; aga ilma isuta, Jumala tõsi, ilma vähemagi isuta.

A r u. Kui sagedasti sööte päevas?

W i p p e r. Kuda juhtub, armas tohtri herra, kuda juhtub. Harilikult joon ma hommikul . . . nii kell üheksa ja kümne vahel . . . kohwi. Muidugi söön ma sinna juurde viis, kuus tüklikest ja paar võileiba ära — aga ainult, kui leib värste on . . . siis kella üheteistkümneme ajal joon oma klaasikese konjakit ehk sherrid ja söön sinna juurde praadi — kell ühe ajal annab mu abitaasa mulle liööri ja natukene kalamarja, sardellisid ja muud . . . aga ainult, et mu söögiisu lõuneks teritada. . . Noh, siis tuleb kell kahe ajal lõuna ja siis ei söö ma enam midagi, vaid joon kell wiie ajal kohwi ning söön natuke puuwilja ehk terake aeg hilgem joon ma natuke haput piima. . . Mii jään ma siis tühja kõhuga kuni kell kaheksani õhtul. . . Teie saate aru mina kui haige —

A r u. Mõistan, saan täiesti aru.

W i p p e r. Etz ole tõsi, see on terwisele tulus, kui wara magama mindakse?

A r u. Ja muidugi! . . . Ja kuda seisab jänuga lugu?

W i p p e r. Ha!

A r u. Ha?

W i p p e r. Kui ma õlut joon, tuleb mul tahtmine Ungria weini järele, ja kui ma Ungria weini olen joomud, tahaksin ma Bordoood saada . . . ja kui ma punast Bordoood maitset, tuleb mul isu šhampanjeri järele, sest see wahutab, tohtri herra, oh see wahutab. . . Aga et see mulle iseäranis maitseteks . . . hoidku! Ja nii on ainute, mis mulle mõnikord maitseb — aga ka ainult filmafirjaks — wana, tubli konjak . . . nii umbes kell üheteistkümnene ajal; aga teine klaas pole mulle enam tulus.

A r u. Teine klaas pole Teile enam häa? Uha!

W i p p e r. Niisamuti on ka magamisega. Nii pea, kui ma pruukosti järele natuke leiba luusse lasen, wõin ma selle pääle kindel olla, et filmad pärast lõunasööki enam kinni ei lähe. Ja kui ma juhtumise kombel magada saan, mis wäga harwa sünnib, olgu kas suure palawuse mõjul ehk enne wihma — siis Sumalaga öörahul!

A r u. Kas tõesti!

W i p p e r. Ja siis ei maga ma rohkem kui kaheksa, üheksa tundi —

A r u. Tõesti uskumata!

W i p p e r (ohates). Aga tõsi — Jumal paraku! Ja, ja, terwisehoiu-nõuuniku herra, ma rändan ära, ma rändan ära! (üles tõustes). Oh mäherdune tõmbus kamina ja ukse wahel, siin wõib ju jooksjat saada. Kas teate, tohtri herra, lähme parem minu tuppa, sääl puhkan ma natuke ja kõnelen Teile weel mõndagi, mis siin . . . (rahwa poole näidates). Teie saate aru —

A r u. Ah ja, ja muidugi!

W i p p e r (hõrwale). Tubli arst! Sa kui ma jelle omale wäimeheks saaksin! (Waljult). Andke mulle kätt, tohtri herra. . . Teie näete, ma suudan ennasti waewalt liigutada.

A r u. Teen seda hää meelega. (Patub Wipperile käewart, lähwad Wipperiga jelle tuppa).

Kaheksas etendus.

B e t t i (üksi).

B e t t i (esimesest uksest pahemat pool). Ma arwan, ma olen natuke kaua maganud . . . ja wahest ehk on juba aeg wanamehekesele rohutu anda. Annike on küll tema juures — (waatab kamina juures olewat seinakella). Pool üksteistkümmend! Wõimata! Kell peab seisma jäänud olema. (Kõrwa kella poole pöördes). Ta käib! . . . Smelik! Aga kui wagane kõik majas on. Wahest ehk on kõik magama jäänud, pean ometi järele vaatama!

(Päheb kitiwamul Wipperit ukse taha. Näiteiseina tagant, klaasutse poolt, kostab wantri mürin. Betti jääb seisma).

Keegi sõidab trepi ette. . . hirmus mürin.
(Astub klaasutse juurde). Wabest tuleb ehk tohter. . .
aga kui noor! Niisugune kollanokk arst! Ja,
ja! maailm on nüüd ümber pöördud! Sääb
peab nüüd keegi usaldama! Noh, ma tean juba,
mis teen: küsin filmatirjaks tema käest nõuu,
tarwitan aga wana tubli Brintmanni rohusedelisi.

Aheksas etendus.

B e t t i. A a w i k.

A a w i k (tagant uksest sisse tülles, tumardab) Ar-
muline proua —

B e t t i (tõrwale). Wististi küll weel üli-
õpilane. (Waljult). To — ohtri herra —

A a w i k. Undke andeks — ehk palju
digemine, anna andeks armas tädi — sest ma
tundsin ju kohe ära — ma ei ole mitte tohter,
waid ainult sinu wennapoeg — Eduard Awik.

B e t t i. Mis Teie — sina — !

A a w i k. Jah, mina olen Eduard —

B e t t i (temale käed wastu sirutades). Sina —
sina oled Eduard!

A a w i k. Jah, armas tädi!

B e t t i. Oh, mu pois, lae ma kaelus-
tan ja sundlen sind! Ma poleks sind ialgi ära

tundnud! Pole sind ju paljudel aastatel näinud!
Sa olid alles pisikene poisikene —

A a w i k. Kes aga nüüd tublist firgunud on, eks ole tõsi, tädi?

B e t t i. Sa ometi oleksin ma sind ära tundma pidanud, nii väga oled sa mu waese wenna sarnane.

A a w i k. Waene? Mu isa ei ole ju sugugi waene, ta on waimliselt ja ihulitult ju täiesti terve, ja ta läkitab mind siia —

B e t t i. Oh, mu Sumal, ma unustasin ju üsna ära, et — !

A a w i k. Ära sellepärast muretse, armas tädi; isa tahab nüüd tingimata wana tüli onuga ära lepitada, ja nii läkitab ta mind siia, et ma ennast onule esitaksin ja teda paluksin kõige halba ära unustada ja maha matta.

B e t t i. Oh, kuida see mind rõõmustab! . . . Aga just nüüd . . . kuida pean ma sellega algama? Su onu on praegu nii haige, isegi juba siis, kui temale mu wend meelde tuleb, saab ta wihaseks. Nüüd, kus ta haiguse läbi äritatud on, kardan ma seda weel enam. Wis-tisti ei taha ta sind nähagi.

A a w i k. Siis walmista teda minu ilmu-miseks ette, tädi.

B e t t i. Seda tahan ma teha; aga see peab aegamööda, üsna aegamööda ja ettevaatlikult sündima. Anna mulle ainult wähe aega

mõtlemiseks, et ma oma mõtteid koguksin, sest praegusel silmapilgul olen ma rõõmulik, jälleägemise üle nii erutatud, et terveist kehast värisein.

A a w i k. Kallis tädi!

B e t t i. Tubli pois! . . . Sa nüüd, jeni kui ta magab, kõnele mulle omaist isast. . . Ma pole teid nii paljudel aastatel näinud —

A a w i k. Nagu juba üteldud, on isa üisna terve ja alati hääs tujus, majandusega lähed lugu ka üisna hästi — iseäranis sellest ajast pääle, kui ma isale abiis olen —

B e t t i. Aha!

A a w i k. Sa pead nimelt teadma, armas tädi, et ma aasta eest põllutöö ülikooli läbi teigin ja nüüd isaga üheskoos tegewad oleme. Ka olin mina see, kes isale nõuu andis onuga jälle äraleppida.

B e t t i. Kui tubli sa oled!

Kümnes etendus.

Endised. P e t e r.

P e t e r (tuleb tagant ühsest kamelithee tassiga, mille pääle ta puhub, fiiise.) Kamelithee sadb mind kosutama. (Nawikut nähes). Ah, tohtri herra! (Paneb tassi tagaseinas olewa lina pääle, tõttab Petri juurde ja jurub ta kätt). See on ilus Teist, tohtri herra. Teatan koke herrale Teie tulekut; ja fiiis pean ma ka omale rohufedelit paluma, sest ma olen ka haige, oh nii wäga haige! (Sookseb Wipperi tuppä).

Üksteistkümmes etendus.

Betti. Awik.

Betti (kohkunult). Mis see tähendab?

Awik (Petri järel). Pea, oota, kuule ometi!

Betti. Peter, Peter!

Awik. Ära! On mu tulekut juba teatanud!

Betti. Oh taewake!

Awik. Pagan wõtaks! Onu saab mind kohe kutsuma — asi tuleb ilmsiks — ta saab wihaseks — sõimab mind tublisti läbi ja seega on asi tops! Mis teha? Mis teha?

Betti. Oh mu pää käib ringi!

Awik. Aga kuda wõis see poolearuga loll mind arstiks pidada!

Betti. Meie otame täna ühte arsti, keda meie weel näinud ei ole.

Awik. Mis? Onu ei tunne weel arsti, keda ta ootab?

Betti. Keegi ei tunne teda.

Awik. Wäga hää! Kas tead, tädi? Ma esitan ennast onule kui arsti!

Betti. Oled ja hull?

Awik. Ole mureta, tädi, ma ei tee teemale midagi wiga — meie wõidame aga aega, et teda ettevalmistada.

Betti. Aga sul pole ju aimugi arsti-teadusest!

A w i k. Seda enam wõin ma homöopatiina tegew olla, need kodused rahud ei tee midagi kahju. —

B e t t i. Aga tal on ju homöopati aptek kodu —

A w i k. See ei tee midagi. Sa tead ju tädi, kui homöopatiia midagi ei aita, siis ei tee ta ka midagi kahju — tahtsin ütelda: kui ta kahju ei tee, siis ei tee ta ka midagi hääd.

B e t t i. See on tõsi, õnnis tohter Brinkmann ütles ka nii, aga siisgi —

A w i k (sisseastuwat Wipperit tähele pannes) Juba liiga hilja!

Kahesteistkümmes etendus.

Endised. W i p p e r. P e t e r.

W i p p e r (paremalt poolt). Sa oled lambapää! See on wõimata! Tohter Baldrian on ju siin.

A w i k (taja Bettile). Tohter Baldrian Baltistiks? See on mu sõber. Ole mureta, tädi!

W i p p e r (Aawitule). Andke andeks, siin peab selle loospää efektus tegewuses olema; kellega on mul auu? . . .

B e t t i (kõrwale). Oh Jumal!

A w i k (natuke kohmetult). Mina, auustatud herra Wipper . . . olen arst . . . ja muidugi, ka arst . . . niisamuti ka üks tohter Baldrian.

Kolmasteistkümmes etendus.

Endised. A n n a.

A n n a (teisest uksest, pahemat tätt, kõrvale). Oh mu Jumal!

W i p p e r (imestades). Ruda, kas Baldriani nimelisi arsti?

A n n a (kõrwale). Meie oleme kadunud!

A a w i k. Ja muidugi — see tähendab — ometi olen ma Baldriani, tohter Baldriani sugulane — ma olen tohter Baldrian Keilast —

W i p p e r. Ah so, see muudab asja. (ümber waadates). Aga kus see teine on?

P e t e r (läbi lahtise ukse Wipperi tuppa waadates). O, o, o! Ta teeb aknad lahti! . . .

W i p p e r (ukse poole hüüdes). Tohtri herra! Tohtri herra Baldrian Baltiskist!

A a w i k (kõrwale). Nüüd wiibisin kõige parema meelega Türgis!

Neljasteistkümmes etendus.

Endised. A r u.

A r u (wäga segaselt paremalt poolt, kõrvalt). Nüüd istusin ma kõige parema meelega masina pääl.

W i p p e r. Ha, ha, ha! Nüüd on ka Teie sugulane tohter Baldrian siin, Keilast!

U r u j a A w i k (üheteise otša waabates, üheaegselt kõrwale üteldes). See pole ju sugugi Baldrian.

B e t t i (kõrwale). Mu filinad lähewad kirjuts!

W i p p e r. Mis, teie ei terwita sugugi ükssteist, mu herrad?

U r u. Andke andeks . . . ma . . . ma ei ole mitte tohter Baldrian Baltiskist . . . waid tema nimekaim . . . ma . . . ma olen . . . Tohter Baldrian Haapsalust!

W i p p e r. Herrad Baldrianid ei tunne siis sugugi ükssteist?

A w i k. Mul ei ole seda auu. (Anna astub Aru juurde, kellega ta tassa kõneleb).

W i p p e r. Hahaha, see on tore! Aga olgu, meil on nüüd tats Baldriani koos, ma olen päris Baldrianide seas, otse päris Baldrianide pihus! See rõõmustab mind, sest mida enam arstisid, seda paremine peaseb haige. Pean tunnistama: juba möte, et tats arsti mu juures on, teeb, et ma enese palju terwema tunnen. (Oma kõhtu silitades). Isegi söögi isu tuleb tagasi. Kuule, Peter, lasse mulle kookis lambapraad soojaks teha . . . wahest ehk tahawad ka arstid jakuskat. . . Kuule! Enne too meile hääd konjakit! (Läheb Petriga tagaseina poole ja kõneleb temaga tasakesti).

A w i k (tassa Bettile). Kõik läheb hästi, ole ainult rahu, tädi.

B e t t i (tassa Awikule). Ma olin poolminestanud.

W i p p e r (Petri). Sidroni ja sardellidega, kas said aru?

P e t e r (nagu tõmbaks ta lõhna ninasse). Mõis-
tan, mõis-
tan. (Tagaseinast pahemalt poolt ära).

A r u (tasa Annale). Ole ainult külma-vereline.

A n n a. Aga Sumala pärast, ettevaatlik!

W i p p e r (ette tagasi tulles). Bruukost saab
(mujutab oma sõrmesid) väga hää olema! Aga wahe-
ajal mõivad herrad küll, et mitte aega wiita,
lääbitatsumist algada, sest, nagu sakslane ütleb, on
aeg terwis, ei, raha on terwis — ei, ei . . .
raha on aeg — noh pagan, kuda see ometi on?

A r u } (ühtlasi) Aeg on raha.

A a w i k } Zeit ist Geld.

W i p p e r. Ah, ja — ja, Geld ist Zeit —
jellepärast ruttu tööle.

A r u. Ma pean tunnistama —

A a w i k. Ma tahaksin tähelepanemist selle
pääle juhutada, et ma homöopat olen.

W i p p e r. Mis? Homöopat? Seega
Allopat ja homöopat koos! Seda pole mulle
weel juhtunud! Väga tore! Mingu armami-
sed wastamisi, siis peaseb haige terwisega. Ma
palun teid siis, herrad . . . palun, Annike, Betti, näi-
dake tohtri herradele tohter Brinkmanni rohusedelisi.

Betti läheb ruttu puldi juurde paremat kätt, Anna laua juurde
pahemat kätt. Mõlemad mõtawad laetatest mõned määratu juured
pakid kokkuseotud rohusedelisi wälja. Betti annab need Aru,
Anna Awiku kätte).

A n n a (Awikule). Palun, siin —

A a w i k (rohufedelisi waadates). Tänan wäga!
B e t t i (Urule rohufedelisi andes). Siin on toh-
 ter Brinkmanni rohufedelid wiimaseft aastast.

A r u (sedelisi wastu wöttes) Wiimaseft aas-
 tast! (kõrwale). Ja neid pean ma lugema?

A a w i k (Wipperile). Pean tunnistama, et
 Teile sel filmapilgul wähe kasulik wõin olla, sest
 teel oli mul õnnetus, et oma aptegi kaotasin.

W i p p e r. See ei tee midagi — mul
 on niisugune aptek! Annake, too tohtri herrale
 mu kodu-apték. (Anna läheb Wipperi tупpa).

A r u (suurt sedelite hunitut waadates). Ja jeda
 kõik olete siisse wõtnud?

W i p p e r. Wiimse tilgani.

W i p p e r. { **A r u** (kõrwale). Tal on kole kõht!
 { **A a w i k.** Soowin õnne!

W i p p e r. Oh, ma tean, et Teile kui
 homöopat selle sõber ei ole, aga ma tõendan Teile,
 siit on juba mõningad homöopati aptegid läbi
 käinud. (Koputab rinna pääle).

A r u (kõrwale). Raudne terwis! (Anna tuleb
 tagasi ja annab Awiku kätte homöopati apteki).

A n n a. Siin on apték.

A a w i k (mõlemis käes rohufedelisi hoides, laua
 pääle pahemat kätt näidates). Olge nii lahke, pange
 fiia pääle.

W i p p e r (näitepõranda keskpaika astudes). Ja
 nüüd, ärgem enam aega wütkem; siin ma istun,

palun, pidage nõuu — teie, naesteraswad, wõite nii kauaks ära minna.

Betti. (Tasa Arule). Ma palun Teid, wõtke asi üffinda oma kätte.

Aru. Mina?!

Anna (taja Nawi tule). Palun, tohtri herra, tarwitage ainult oma parandamise wiisi!

Nawik. Aga lubage, mina — (Aru ja Nawi kumardawad Betti ja Anna ees, kes wälja lähewad: esimene esimese ja teine teise ukse kaudu pahemat kätt).

Wiisteistkümmes etendus.

Nawik. Wipper. Aru.

Wipper (sirutab mõlemad käed wälja, et were tuikamist katsuda lasta. Aru ja Nawi loewad rohu sebekiisi ja ei pane teda tähele. Waheaeg. — Wipper lasseb wäsinult mõlemad käed alla wajuda, waatab nende otja ja jääb nähtawalt kohmetuks). He? Mis? Teie waikite? Kas lugu minuga wahest ehk wäga halb on? . . . Sumaluke, siis kõnelege ometi, herrad.

Aru (nagu unest ärgates). Ei, kuda wõiks see nii olla — Teie olete terwe.

Wipper. Mis? Mina olen terwe?

Aru. See tähendab — täiesti mitte —

Nawik. Ei, täiesti mitte (mõlemad katsuwad ta weresooni).

Aru. Hm, hm . . .

Nawik (teise tooniga). Hm! . . .

W i p p e r (rahutult). Mis märkisid Teie tunnete?

U r u. Kui lubate, siis kirjutan ma teile ühe rohusedeli. (Väheb puldi juurde, istub sinna, kõrwale, kuna ta kirjutab). Apteeker, kes mu sedelit loeb, saab ilusa näo tegema; aga ma võidan jesseläbi ometi aega.

A a w i k. Ma walmistan Teile rohu. (Kõrwale). Pillid wistan ma kõrwale ja annan tale puhasi wett, seega asi tops!

W i p p e r (iseenesele). Wuh, kuida ma äkitselt higistama hakkän!

A a w i k (pudelisele apteegist wõttes ja waadeldes kõrwale). Aconit . . . see sünnitab higi . . . ei wõi seega kahju teha. (Koputab kõik pillid klaasi sisse; teise pudelisele wõttes). Chamomilla, kamillid . . . Täiesti kahjuta! (Koputab jällegi klaasi sisse) Rheum, see on küll Rumbabarum . . . wäga mõjuw. (Kallab klaasi). Nux . . . nux vomica . . . hm . . . vomica? Mis õnnetus see oleks, kui ka vomica mõjuks? (Kallab klaasi ja walab wett pääle). Kui need rohusedelite lasud ta elu pole wõtnud, siis wõin tale ka seda juua anda. (Waljusti, Wipperile klaasi ulatabes) Siin, jooge seda!

W i p p e r (kes wahetpidamata pea ühe, pea teise otsa waadand, higi otsaesifelt pühkides). Aga herra . . . terwisehoiu-nduunik . . . kuida . . . nii ühe forraga . . . nii äkitselt . . . (Kõrwale). See kirjutab rohusedelit, teine annab rohtu, ilma et esi-

mesega nõuu oleks pidanud, wahest ehk häwitab ühe rohu mõju teise oma ära —

A r u (kirjutades). Ei tee midagi, wõite selle rahulikult ära juua, mis mu ametiwend Teile annab. (Nawik ulatab Wipperile klaasi. Wipper lükkab selle tagasi).

W i p p e r. Mulle oleks ometi armsam, kui teie enne natuke nõuu peaksite . . . et teie kord juba siin olete . . . see ei wõi ju kahju teha!

A r u. See on ilmaaegne.

N a w i k (paneb klaasi laua pääle, katab kalendriga kinni). Tõesti, tõesti ilmaaegne.

W i p p e r. Ma paluksin aga herrasid siisgi — wahest ehk ei soowi teie minu juures-olekut; aga ma ei kuule hästi, ja päälegi wõite teie ju Ladina keeli kõneleda — sellest ei mõista ma midagi . . . tõe poolest . . . waewalt, et mõni sõna kooliajast weel meelde rippuma on jäänud; aga et ma Ladina keele kõnelemisest aru saaksin — Jumal hoidku! Seega, mu herrad palun, kõnelege, mis tarwis, Ladina keeles, nagu ei oleks mind sugugi siin olemas.

A r u. Wahest ehk on herra ametiwend nii lahke ja awalda oma arwamist enne. (Kõrwale) Kõigis asjus olen ma temaga ühel nõuul.

N a w i k. Wäga lahke, aga ma ei tahaks herra ametiwennale ette tungida.

A r u. Aga ma palun Teid, herra ametiwend. —

A w i k. Palun wäga — (mõlemad waikiwad) Noh?

A r u. Ma ootan —

A w i k (kaunis elawalt). Aga ma palusin Teid ju —

A r u (häält nõrgendades). Ja mina palusin Teid —

W i p p e r (pool kõrwale). Sää! ep see lugu on: nüüd lähewad nad weel karwupidi kokku! (Waljusti). Aga, mu herrad, olge ometi kaastundlikud minu wastu, jätke wastastikuline auupakkumine, algage oma . . . (lollakalt pääd norgu lastes) Ladina keelega —

A r u (kõrwale). Ta seab mulle pistoli rinna pääle. (Waljusti). Hm!

A w i k. Ega . . . (kõrwale). Jumala eest, ma olen kõik unustanud!

W i p p e r. Siis kõnelege ometi, mu herrad, kõnelege Teie ometi!

A r u (kõrwale). Noh, ainult julgesti feel wälja! (waljusti) Ego — eredo — conseeque febram stomachialem abdominalem intermittentem esse — (waatab kõrwalt Awiku otsa, et näha, mis mõju need sõnad tema pääle atwaldawad).

W i p p e r (iseenesele). Fe — fe — febram stomachialem — abdominalem — intermittentem —

A w i k (kõrwale) Mis Ladinafeel see siis on? Kas tahab ta mind narriks pidada?

Eks me' näe! (waljusti) Mihi videtur organicas functiones nervorum atacatas fuere.

W i p p e r (kohmetult, ijeenejele). Acacatacas!

A r u (kõrwale). Fuere — kas peaks ta mu kelmusest aru saanud olema, wõi piltab ta mind? — Dota! (waljusti). Ego credo moribundum —

W i p p e r (jõudu kofku wõttes ja üles tõustes). Mis? Moribundum? Mina — mina olen moribundus!

A r u (wäga kohmetult). Hoidku — ei, ma tahfin ütelda moribitundum — haige — haiglane — arstimise alune —

W i p p e r. Ah so, wuh (wangub jalgade pääl, istub ja pühib higi otsaesiselt).

A r u (kõrwale). Ma jään wait — sellest halwast seisukorrast pean ma wälja saama! (Waljusti) Kui haige herra lubab, siis soowiksin ma oma ametiwennaga küll ühe filmapilgu ükfinda nõuu pidada.

W i p p e r (jälle rahutult). Ma olen wahest ehk — wahest ehk — häda — häda — häda-ohlikult haige?

A r u. Oh, ei koguni mitte!

A w i k. Teie wõite üsna mureta olla.

W i p p e r. Kas tohin seda tõesti loota?

A r u. Mu sõna selle pääle.

A w i k. Teie teate, niipea kui arst oma sõna annab —

Wipper. Ma usun Teid ju, usun teid täiesti, ainult ärge jätke mind kauaks teadmata olekusse. (Skeenejele üles tõustes). Imelik, kui nõrgaks ma äkitselt olen jäänud. —

Ar u. Võite üsna rahul olla. —

A w i k (kõrwale) Miipea kui see oma sõna annab — (waljusti) Nii lähed täiesti korralikult mööda. (Mõlemad saadawad teda kuni ukseni paremat läät).

W i p p e r. Ainult õige ruttu, palun, õige ruttu . . . oh, oh — (ära oma tupp).

A w i k. Natuke aja pärast kutsume meie Teid.

Kuuesteiskümnes esendus.

A w i k. A r u.

A w i k ja A r u (tulewad ette tagasi ja ütlemad ühtlasi) Tohtri herra, kuigi see mulle väga raske on, pean ma Teile ometi tunnistama, et ma mitte — (nad jääwad mõlemad väga imestades waitima).

A r u. Kuda — ?

A w i k. Teie — !

A r u. Ei — Teie —

A w i k. Mina — ei —

A r u. Aga — (mõlemad hakkawad naerma. Ar u jääb äkitselt wait, kõrwale). Wahest ehk on see Anna pärast siin toherdamas !

A w i k (edasi naerdes). Hahaha ! — See on tore !

U r u. Teie annate mulle küll andeks, kui ma Teie käest selle imeliku seisukorra asjus küsin, miks pärast Teie ennaft arstiks olete teinud?

A a w i k. Seda wõiksin ma Teie käest niisamuti ka küsida, aga et mul midagi jalata ei ole, teatan ma Teile, et ma herra Wipperi sugulane ja ameti poolest põllumees olen. Ma tulin siia, et teda oma isaga lepitada, kellega ta juba kahelksa aastat wihawaenus elab. Et ta haige oli, arwasin, et teda oma ootamata tulekuga äritan; wahel ajal oli teener mind temale juba arstina teatanud ja nii sain ma ka arstiks, mis seda paremini tõrda saata oli, et onu mind ei tunne. Mu nimi on Eduard Nawik. Nüüd ootan Teie pihtimist.

U r u. Seda ei pea Teie ka asjata ootama. Mu nimi on Aleksander Uru, insener raudteel. Väinud aastal õppisin ma preili Annad tundma —

A a w i k. Ah jo — enam ei pruugi ma teada; kõige muu eest wastutab Teie sõnade ja näo otskohesus. — Lootke minu abi pääle; mis ma Teie eest teha wõin, seda teen häämeelega.

U r u (annab talle rätt). Ma tänan Teid, tänan südamest.

A a w i k. Aga mis teeme meie nüüd oma haigega?

U r u. Teie olete ju jäänud midagi walmis teinud.

A a w i k. Ja Teie olete temale jäänud midagi kirjutanud?

A r u. Olen paar wareseljalga sedeli pääle määrinud —

A w i k. Ja mina olen siin Akoniti, Chamomillad, rumbabarumit ja nux vomicat kofku pruulinud, ma arwan, need rohud ei tee midagi kahju!

A r u. Hm . . . mulle näib . . . aga ometi —

A w i k. Teie arwate, et parem oleks, kui ma need rohud ometi kõrwale jätaksin?

A r u. Jah, siin naabruses üteldi mulle, et Teie onu muud haigust ei põdeda, kui laiskuse ja rohke söögi tõbe; sellepärast arwan ma, oleks kõige parem, kui meie teda hästi nälgitaksime ja tublisti jalutama wiiksime, rohtudega aga midagi tegemist ei teeks.

A w i k. Väga mõnus. Kes pagan wõib teada, mis nendes pillides ja terakestes weel warjul wõib seista. Seega ainult nälgitamine ja tubli liigutamine.

A r u. Kõige suurem nälgitamine.

A w i k. Ja päris sõjawäelised harjutusmaršid!

A r u. Sige pikad!

A w i k. Bravo! Tore! Sln on ilus jalutuskäik on kõige mõnusam, ka on meil siis wõimalik oma walgust kõige ilusamas paistes näidata. Teie kõnelete temale hiiglasammudest,

mida tööstus uuemal ajal teinud, selle tulust ja mõjust, kuna mina tale ettelugemisi põllutööst pean.

A r u. Väga häa — meie nälgitame ja väsitame teda nii mõjuvalt, et higi igalt poolt woolab ja ta kõht karjuma hakkab.

Seitsmesteiskümmes etendus.

Endised. W i p p e r.

W i p p e r (oma toa ukse pääst). Kas tohib juba — ?

A r u. Palun — palun —

W i p p e r (rahutult nende otsa waadates). Koh? Koh? On mu haigus — hädaohtlik?

A r u. Hoidku! Mitte jälgegi hädaohust!

W i p p e r (rõõmsalt). Kas tõesti?

A a w i f. Üksna tõesti.

W i p p e r (fergitatult hingates). Ah — see on mulle armas kuulda!

A r u. Esialgul ei taha meie ka rohtusid tarwitada.

W i p p e r. Rahju; wahest ehk oleks ometi natuke —

A a w i f. Ei — meie kirjutame ainult forralikku söömist ja liigutamist ette.

W i p p e r (wiltust nägu tehes). Korralikku söömist!

A r u. Teie peate, wähe, üksna wähe jõoma!

W i p p e r (Arule). Teie teate, et ma nii kui nii peaaegu midagi ei jõo!

A r u. Ma tean, ma tean, armuline herra Wipper.

Kaheksasteiskümnes etendus.

Endised. **P e t e r.**

P e t e r (tuleb tagant pahemat kätt uksest suure kandikuga sisse, mille pääl konjaki pudel, klaas ja mitu tükki leiba seisawad. Säab Wipperi ette seisma).

W i p p e r. Müüd, kus teie, mu herrad mind jelle üle rahustanud olete, et hädaohtu karta pole, tunnen enese kohe parema olevat. Wahest ehk jootte minuga seltsis ühe klaasikese?

A r u (waatab kaheldes Awiku otja). Hm, hm!

A w i k. Hm, hm!

W i p p e r (wõtab konjaki pudeli ja klaasi Petri kandiku päält. Peter läheb lauda katma, wõtab kapist tarwikud asjad ja seab need laua pääle. Siis läheb ta kööki ja tuleb kohe jälle praadibega tagasi, mis ta laua pääle seab. Wahesajal kallab Wipper klaasi täis ja ütleb Aru poole pöördes). Teie terwiseks, tohtri herra!

A r u (wõtab klaasi tema käest ära). Lubage, mitte konjakit! (Awikule, kes Wipperi teisest käest pudeli ära wõtab). Teie terwiseks, ametiwend! (Soob ja annab klaasi Awiku kätte).

W i p p e r. Aga tohter Brinkmann —

A w i k (klaasi wõttes). — oli halb arst.

[Kallab klaasi täis]. Mina aga kui homöopat pean konjakit tingimata kahjulikuks — ja isegi hädaohhtlikuks! [Soob].

W i p p e r. Kuid —

A r u. Arsti eeskirja peab täitma.

W i p p e r [waagnatega sissetulewat Petrit nähes].

Ha, mis pean ma tegema, pean saatusele alla heitma; aga wahest ehk olete nii lahked ja sööte minuga seltsis pruukosti!

A w i k. Rõige suurema rõõmuga.

W i p p e r. Palun siis, mu herrad.

[Nad istuwad laua äärde, Wipper kesksele, Aru paremale, Awik pahemale poole]. Tõesti tore lambakints . . . ja nii pehme! [Uatab Arule taldreku].

A r u. Tänan. [Süütes]. Wäga hää ja maitserikas. Päris mõnus süüa!

A w i k [Wipperile, kes teist taldrekut täidab].

Urge waewake ennast, auustatud herra Wipper.

W i p p e r. Wõtke hääks. [Uatab Awikule taldreku].

A w i k [sellejärele kui maitsnud]. Ütle mata hää!

W i p p e r [tahab enesele ka suure tüki ette wõtta. Aru hoiab ta käe kiini].

A r u. Lubage — [wõtab taldreku ära].

A w i k [kahwlit ära wõttes]. Lambapraadi ei tohi meie Teile lubada.

W i p p e r Mis, mitte tükikest lambaliha?

A w i k. Hoidku! Eks ole tõsi, herra ametiwend?

A r u [täie suuga]. Ei ühegi tingimise all.

W i p p e r. See on walus! . . . Aga kui Teie nii kindlasti lambaprae ära keelate, siis jään ma ka kanapraega rahule. [Tahab tüki kanapraadi wõtta].

A a w i f. Lubage, see kanapraad on wäga raswane.

W i p p e r. Siis just ta hää maitsebgi.

A r u. Jah, terwele küll — aga Teie olete haige —

W i p p e r. Tohtri herra, ma suren ju nälga!

A a w i f. No noh, nälga meie Teid küll furra ei lasse. [Petrite, kes Wipperi seljataga seisab ja isukalt praewaagna pääle waatab]. Hei, kuulge, tooge oma herrale tassid täis puljongit.

A r u [Petrite, kes juba paar sammu edasi läinud] Sige lahjat — kas saite aru: sige lahjat!

W i p p e r [üles karates ja sunnühkimise rätikut laua pääle wifates]. Ma ei taha seda! [Näheb ette ja istub wihafelt puldi äärde. Peter läheb oma platsi pääle tagasi].

A a w i f [weini pudelit wõttes]. Hm, Bordoos kas lubate, herra ametiwend?

A r u [klaasi hoibes]. Olge nii lahke.

W i p p e r [uriseb enesese pahafelt habemesse].

P e t e r [teeb niisamuti nagu herragi].

A r u. Kas tohin teile ühe kanatiwa pak-
kuda?

A w i k. Tänan, ma sõön lambapraadi ennemini.

W i p p e r [uriseb weel wihasemalt].

P e t e r [uriseb niisama ka].

A r u. Herra ametiwend arwab lambakintsu kohta: mida suurem tükk, seda parem!

A w i k. Sõön seda wäga hää meelega.

W i p p e r [uriseb; kõrwale]. Seda ei suuda ma wälja kannatada! [Uriseb].

P e t e r [uriseb; kõrwale]. Kuda nad õgiwad! [Uriseb].

A r u. Nüüd weel lõpuks üks klaas?

A w i k. Lööme kokku! [Soowad].

W i p p e r [raputab wiha pärast pulti].

A r u [ülestõustes]. Nüüd lähme oma haige juurde.

A w i k [on ka ülestõusnud, Wipperile]. Noh, armas herra Wipper, kuda teie terwis pruufosti järele on? [Peter koristab asjad ruttu ära, wiib laua endisele kohale tagasi ja lähneb waagnatega tagantseinast pahemat tätt uksest wälja].

Üheksateistkümmes etendus.

W i p p e r. **A w i k.** **A r u.**

A r u. Eks ole tõsi, nüüd tunnete enese terwema olemat?

A w i k [lühitsese wahetaja järele]. Oh, meie haige nähitse natufene pahane olemat!

A r u. See ei tee midagi ; arst peab kõik
halbused wälja kannatama. [Wipperile]. Noh,
andke mulle ometi oma käsi. . . [Wõtab wägise käe,
mida Wipper ei tahta anda]. Di, weri tuikab wäga
ägedasti, oo ! [Pomisehes]. Quadrupedante put-
rem sonitu guatit ungula campum.

A a w i k [ta katkudes]. Weri tormab ju otse.

A r u. Pole wiga, külap jääb jälle warsti
rahuliseks. — Ütelge ise, kas Teie pruukoosti
järele natuke — raskust ei tunne ?

W i p p e r [paheselt]. Ja muidugi !

A a w i k. Nii rõhumise moodi ?

W i p p e r. Ja muidugi !

A r u. Were rahutust ?

W i p p e r. Ja mudugi, ja muidugi !

A r u. Siis pole kahtlust ; halb seedimine,
korratu werewoolamine, — weri tungib pähe ja
ühel ilusal päewal —

A a w i k. Kõnkssti !

W i p p e r [üles karastes, wäga ehmatanult].
Kõnkssti ! ?

A r u [käega näidates, tumedalt]. Kõnkssti !

W i p p e r. Jumala pärast mu filmad
lähewad kirjuks !

A a w i k. Aga niikaugale ei lasse meie
asja minna.

W i p p e r [pahemat käewart üles käärides]. Laske

aadrit, filmapilk laske aadrit! [Kui ta warruka küünarnukini üles käärinud, hoiab ta käe Nawi ku poole]. Paalun, koke!

N a w i k [tagasi astudes]. Aga, herra Wipper, ma olen homöopat.

W i p p e r. See on tõsi! Teie aadrit ei laske. [Aru poole pöördes.] Teie olete allopat, palun, laske Teie mulle aadrit!

A r u [tagasi pöörates]. Aga mina olen ju . . . hydropat!

W i p p e r. Kuda nii, esmalt ütlesite ju Teie olemat allopat —

A r u. Siguse pärast allopato-hydropat.

W i p p e r. Hää küll, siis hakake pääle!

A r u. Ei ole fugugi tarwis!

W i p p e r. Teil on hää rääkida, aga kui hing ford kõnks teeb —

A r u. Nii kaugele asi ei lähe, kui Teie end tublisti liigutate.

N a w i k. Iseäranis pärast sööki.

W i p p e r. Mis pean ma tegema? Käima, ratsutama, jahti pidama, tantsima — wähest ehk koguni suprema, Jumala pärast, siis kõnelege ometi!

N a w i k. Sa muidugi tubli suplemine —

A r u. Ehk jälle külmawee pritsimine —

W i p p e r. On siin kerge saada — all westi juures! [Aru poole hüüdes.] Peter! Wähest ehk tahawad herrad sel puhul ka —?

Ma w i k. Täname, meie waatame kaldalt!
 W i p p e r. Peter! Peter!

Kaheskümnes etendus.

Endised. P e t e r [tagajena pahempoolsest uksest tulles
 jõbb täie suuga].

W i p p e r [Petrile]. Ruttu linad, rätikud,
 supelkuub, tübar, kepp, kuub — ja pakš supel-
 lina! [Peter lähleb Wipperi tuppa]. Teie ei taha siis
 wette tulla?

A r u. Teine furd rõõmuga. [Peter tuleb
 nõutub asjadega, annab Wipperile kuue, kes võtue seljast
 ära wõtab ja kuue selga tõmbab].

W i p p e r. Andke andeks!

A r u. See ei tee tohtrite ees mitte midagi!

W i p p e r. Mina olen walmis, läheme
 nüüd pritsi alla.

A r u [Mawikule]. Pritsi alla! [Nõit kolm
 lähewad tagant seinast paremalt poolt ära].

Kahelikümne esimene etendus.

P e t e r [üks].

P e t e r. Nüüd nad läksiwad suplema!
 Oh, see peab hää olema, ega arstid seda muidu
 nii poleks nõudnud, ja mina ei ole juba kümnel
 aastal suplemas käinud! Aga mis on inimene

ilma arstita! . . . Noh, nüüd on meil faks arsti majas ja ometi ei ole mul filmapiltugi aega, et nende käest nõuu küsida. [Rõhu pääle näidates]. Ja mul on siin nii raske ja ma olen unine. [Wahaeeg]. Wahest ehk tuleb see lamba- ja kana-prae järistest. Tohter ütles, praod olla liiga raswane, ja mina sõin wõi ka weel ära! Oh, mul on nii halb, nii halb! [Näeb pahemalpoolisel laual apteki ja kalendriga kinni kaetud klaasi]. Oh, mis see on? Aptek lahti ja klaas kinni kaetud, tohter tegi wististi rohu juba walmis. Kui ma selle ära jooksin? Aga kui nad rohu järele küsiwad? Mis tühja, siis ütlen ma, et seda weeks pidasin ja wälja kallasin. Wahest ehk wõin ennaft ühe korraga parandada! Katsume ometi korraks! [Ta jook pikkamisi]. Pole wiga, ei maitse sugugi halb. . . So, ma tunnen enese juba parema; ma hingan kohe kergemini — rind on nii kerge, nii kerge. Sää! ei pea inimene nüüd uskuma seda — no, kuda ta nimi nüüd oli? — ho . . . hompatid! . . . Ja nüüd tuleb mulle nii raske uni! Siin oleks weel wäga palju teha. . . Oh, ma panen enese natukeseks ajaks kõrwa pääle. . . Ehk ei, ma lähen suplema, mitte westi juurde, waid pääle poole tammi; sest kui herra mind näeks, küsindaks ta kohe: „Peter, tule siia, anna mulle seda, tee seda!“ [Tahab ära minna, tagaseinas jaab ta tohter Baldrianiga kokku. — Kõrwale]. Noh, kes see jälle on?

Kahekümnes teine etendus

Baldrian. Peter.

Baldrian [järskult]. Teie, Teie sääl
— ütelge oma herrale, tohter Baldrian olla siia
jõudnud! Kiiresti!

Peter. Tohter Baldrian? Haha!

Baldrian. Mikspärast Teie naerate?

Peter [ikka veel naerdes]. Tohter Baldrian!
Hahaha!

Baldrian. Et Teie oma naeru peate,
niisugune foi!

Peter. Kolmas Baldrian! Hahaha,
kolmas! Hahaha! (jookseb tagaseinast paremat kätt
välja).

Baldrian [temale järele tõtates]. Mis kol-
mas? Kuda, mis kolmas? Ma sulle näitan —
[ukse juurest, mille Peter kinni tõmbanud, tagasi tülles]. Uga
külap ja mulle veel ford näppu juhtud, ja siis
— häda sulle! . . . Kolmas! mis see tähendab?

Kahekümne kolmas etendus.

Baldrian. Liisa.

Liisa [tagaseinast pahemalt poolt uksest sisse jookse-

1 Peter!

Baldrian [hõrwale]. Ah, toatitruk.
[Waljusti]. Meiu, kuda Teie nimi on?

Liisa [niisju tehes]. Liisa, auus herra!

Baldrian. Ma sain siin ühe teenri koiga kofku — aga see ei puutu asjasse. . . Ütelge oma herrale, ehk minupärast ka prouale, et tohter Baldrian siia on jõudnud.

Liisa [naerma hakates]. Tohter Baldrian!

Baldrian. Mis see tähendab? Ka tema naerab?

Liisa [weel waljumini naerdes]. Andke andeks, aga — [naerdes] ühel päeval kolm tohter Baldriani — hahaha!

Baldrian [wihajelt]. Kuda nii kolm? Mis sugune kolmas? Kus, kes on kolmas?

Liisa. Noh Teie!

Baldrian. Kuda nii mina?

Liisa. Ja muidugi Teie! Sest kaks tükki on neid juba siin!

Baldrian. Mis kaks?

Liisa. Taewake! Kaks tohter Baldriani!

Baldrian. Kas Teie mind narriks peate?

Liisa. Muu sõna, meil on juba kaks.

Baldrian. Mis see peab tähendama?

Liisa. Seda ma ei tea, aga asi on nii. Kui lubate, siis ütlen filmapilt herrale ja arstidele — siis võite oma filmaga näha. . .

Baldrian. Hää, ma ootan. [Liisa läheb Wipperit tupppe].

Kakskümnes neljas etendus.

Baldrian. [Siis] Betti.

Baldrian. Kas näen ma und, wõi on siin siin majas kõik tormiks läinud?

Betti [tuleb esimesest uksest pahemat kätt]. Läbi-
katsumine kestab natuke liiga kaua, ma olen nii
rahutu. [Baldriani nähes]. Ah!

Baldrian [kumardades]. Wiististe maja-
proua?

Betti. Ja, ja kellega on mul auu
rääkida?

Baldrian. Ma olen tohter Baldrian.

Betti. Teie? . . . see on wõimata!

Baldrian [hõrwale]. See ka? [Wal-
justi]. Olen küll, armuline proua, waleximeid ei
tee mulle lõbu; Teie olete kolmas inimene siin
majas, kes selle üle imestab, et minu nimi Bal-
drian on.

Betti. Aga meil on ju —

Baldrian. Üks wõi kuguni kaks herrat,
kes minu nime omandanud on, aga ma palun
Teid seda asja selgitada, sest mina olen tõsine,
eht tohter Baldrian.

Betti. On see tõesti tõsi?

Baldrian [haawatult]. Mis, teie kahtlete?

Betti. Andke andeks, ei, ma ei kahtle
kugugi mitte, aga mu pää käib päriselt ringi,

ja ma küsin eneselt asjata, kes see teine olla võib —

Baldrian. Peab tähendama, kes need teised on!

Kakskümnes viies etendus.

Endised. Liisa.

Liisa [Wipperi toast]. Siin ei ole kedagi, aga läbi atna nägin ma arstisid jõe kaldal weški juures seisma. Nagu näha, supleb keegi jões . . . wististe herra.

Betti. Taewa pära! Nad lasewad teda pruukosti järele supelda!

Baldrian [elawalt]. Suplemine pruukosti järele! Siis ruttu jõe äärde! Ei tohi filmapilkugi aegu wõta! (Liisa läheb tagant seinast pahemat tätt uksest wälja).

Betti. Töttame, töttame, tohtri herra!

Baldrian. Kohe. Ma arwan, tarwilised arstiriistad on mul siin. (Wõtab taskust ühe riistade kastikese wälja, teeb selle lahti ja tõmbab säält ühe pistikese noakese wälja. Bettile). On Teie mees wererikas?

Betti. Wäga, wäga wererikas, kuigi nüüd rohkesti nõrgestatud.

Baldrian. Kas paks?

Betti. Natuke.

Baldrian. Wahest ehk pean siis aadrit lastma.

Kaaskümnes kuues etendus.

Betti. Baldrian. Anna (teisest uksest p^a hemat kätt).

Betti. Teie tahate minu mehele aadrit lasta? Nüüd pruukosti järele?

Anna. Mis? Welsteri herra tahab isale aadrit lasta?

Baldrian. Welster?!

Betti [Annale esitades.] Tohtri herra Baldrian?

Anna. To—tohter Bal— andke andeks—

Betti. Lähme, tohtri herra, lähme?

Baldrian [ijeenesele]. Welster! [maljusti.]

Mul on siin kõik, mida ma tarwitan, lähme!

Betti [klaasutse juurde minnes]. Palun, tulge siit, see on lähem tee. [Klaasutsest ära.]

Baldrian [temale järguedes.] Just nagu soowite. [Kõrmale.] Welster! [Bettile järele.]

Anna [nende järele minnes] Mis siin ometi sünnib? Kuda peab asi wiimaks lõppema? (Läheb neile järele).

Kaaskümnes seitsmes etendus.

Wipper. Aru. Awit.

(Baewalt on Betti, Baldrian ja Anna ära läinud, siis kuulub näitepõranda tagaseina tagant paremalt poolt Wipperi hääl. Selle etenduse ajal kõnnib Wipper pikkade sammudega näitepõrandal edasi tagasi. — Aru ja Awit kõnnivad temale samm-sammult järele).

W i p p e r (näitefeina taga). Peter, süüa! . . .
 (Tuleb ukse pääl nähtawale, külmetades, punase ninaga, mär-
 jad juuksed on otsaesisele kinni hakanud). Anna mulle
 midagi süüa! Peter! . . . Bur . . . Bbbb
 (Kõnnib suurte sammudega, tema järele Aru ja Awik).

A r u. Aga mõtelge ometi —

W i p p e r. Jätke mind rahule! Ma
 hakkam vastu! Peter, konjakit!

A w i k. See mõiks teile halba teha!

W i p p e r. Mulle ükskõik! . . . Bbbb! . . .

S u, see on hobuse arstimine!

A w i k. Laske endile vähemasti midagi
 fergel toitu anda!

A r u. Tangu tummi.

W i p p e r. Minge põrgu oma tummiga!
 Peter! Heda! Holla! Ei ühtgi inimest majas!

A r u. Urge nii ägedaks saage, see mõib
 Teile halba teha!

W i p p e r. Ma ütlen Teile, see on mulle
 üks kõik! Tehkugi mu hing känksti, aga ma
 pean süüa saama! Kus see kelm teener on?
 Ma murrin ta kaela! Betti, Anna!

A w i k. Aga herra Wipper!

A r u. Mõtelge ometi — !

W i p p e r [kasmama wihaga]. Midagi ei taha
 ma mõelda! Laske mind rahule, laske mind
 lahti! Heda! Holla! Betti! Anna! Peter
 Piisa! [Helistab, koputab jne]. On siin majas kõik
 surnud ?

A w i k. Aga herra Wipper!

W i p p e r. Ei ühtgi elawat hinge siin!
Hää, ma tean, mis teen: ma lähen kööki, pu-
rustan köögi, toidufambri, terve maja, kõik asjad
pihuks ja põrmuks! (Kisub enese Aru ja Nawiiku käest
lahti ja tormab tagaseina pahema poolsest uksest välja).

Kakskümnes kahelksas etendus.

A r u. A w i k [waatawad aralt üheteise otja.
[Waheaeeg].

A w i k. Mis nüüd?

A r u. Jah, kui ma seda teatsin!

A w i k. Meil on ilusad tagajärjed ol-
nud, herra ametiwend.

A r u. Jah, meile võib õnne juuvida.

A w i k. Ta sööb liiga palju —

A r u. — ja jääb täiesti haigeks!

A w i k. Ja meie kaela aetakse süü.

A r u. Midagi peab sündima!

A w i k. Ja muidugi — aga mis?

A r u. Kas ei peaks meie temale aadrit
lastma?

A w i k. Kas mõistate seda?

A r u. Ei — wahest ehk Teie?

A w i k. Ma lastsin kord ühele wassi-
kale aadrit —

A r u. Tubli! Teie wõtate ta siis arsti-
misele!

N a w i k. Ja, aga . . . wafikas furi ära!

U r u. Oh häda!

N a w i k. Jätame sellepärast kae aardri-
lastmisesest kõrwale!

U r u. Mis ütlete kamelithee kohta?

N a w i k. Wäga ilus mõte!

U r u. Wahest ehk homöopatilise?

N a w i k. Ei, harilik.

U r u. Olla ka Nooma kamelitheed.

N a w i k. Ja muidugi, aga kust seda praegusel filmapilgul kätte saame?

U r u. Küsime majaproua käest, wahest ehk on temal! [Pähewad tagaseinas olewa pahema poolse ukse poole].

Kakskümnes üheksas etendus.

Endised. B a l d r i a n, B e t t i ja A n n a.

[Baldrian tuleb tagaseina paremast uksest, tema järele Betti ja Anna].

U r u.

N a w i k.

} [ühtlasi]. B a l d r i a n!

B a l d r i a n. Sää! te olete, rohusõlti-
jad! Kus on haige?

B e t t i. Kus on mu mees?

N a w i k. Kõõgis.

B e t t i. Kõõgis! Liisa! Peter! Ka-
melitheed! Kamelitheed!

Baldrian. Ta ei ole siis enne sup-
lemist söönud?

Uru. Ei!

Betti. Viisa!

Baldrian. [Tagasi hoides]. Jätke seda,
pole tarvis.

Betti. Mis Te ütlete?

Baldrian. Ma ütlen, et kamelithee
ilmaasjata on; olge oma mehe pärast mureta.

Uru (Bettile lähenedes). Lubage, et ma seda
filmapilku andeks palumiseks tarwitan.

Betti. Hää küll. (Baldrianile). Aga kas
anname temale wahest ehk pipramünti -- ?

Baldrian. Ei, ei, midagi pole tarvis.

Nawik (Baldrianile). See oli ilus sinust,
et sa tulid, ainult sina wõid meid sellest kurjast
seisuforrast wabastada.

Baldrian (pilkawalt). Mina teid wabas-
tama? Kas arwate?

Uru (kes Annaga tafa kõnelewab). Sfeenesestgi
mõista!

Baldrian. Petjad ja wusfijad niisugused.

Nawik. Oho! Meie parandame tema
haiget ja tema sõimab meid päälegi weel!

Baldrian (pilkawalt). Wististi küll pean
tohtri herrasid weel tänama!?

Uru. Meie muretseme sulle kuulsust!

Baldrian. Ma tänan teid! . . .
 Aga olgu mis tahes, jõoge oma puid ise ära,
 mida walmistanud olete — mina sõidan minema!

Ar u. Aga armsam Baldrian!

Aawik. Kuldssem tohter —

Baldrian. Ah, mis kuldssem tohter,
 armsam Baldrian — sellest ei saa midagi.

Betti (pahempoolse laua pääle waadates). Oh
 mu Jumal, nad on homöopati aptegist rohtu ka
 walmistanud!

Baldrian. Ainult homöopati aptegist?
 Siis pole hädaohtu!

Aawik. Ei, tädi, hädaohtu pole karta —
 ma olen ainult natuke Afoniti Chamomillad ja
 Rumbarbarumit kokku seganud.

Betti. Mu Jumal!

Baldrian. Waigistage ennast, ma was-
 tutan selle eest, et see segu midagi kahju tegema ei saa.

Ar u. Kas tead seda siis kindlasti?

Baldrian. Üsna kindlasti. Ja nüüd
 elage hästi, ma sõidan ära.

Aawik. Mis sa mõtled!

Ar u. Ära tee lollust!

Baldrian. Olen mina siin lollusid teinud?

Anna (temale lähenedes). Tohtri herra?

Baldrian. Mis Te soovite, preili?

Anna (maha waadates). Ma tahaksin —
 tahaksin Teid paluda —

Betti. Meie tohtri herrad istuvad muidugi juba sügawasti kimbatuses; palun jääge ometi.

Baldrian (Anna ja Aru otja waadates). Uha, on see tõsi? Noh, selle pääle waadates, mis naesterahwad mulle westi juurde minnes jutustawad — noh ja, ma tahan püüda, nii hästi kui suudan, rahusobitajaks olla.

Aru (tema ümbert kinni wõttes). Kallis sõber!

Awik (tema kätt surudes). See on finust tubli, Baldrian!

Wipper (tagaseina pahema poolsel ukseel, nõrgalt) Peter! Peter!

Solmaskümmes etendus.

Endised. Wipper. Peter.

Wipper (tuleb pahema poolsest uksest tagaseinas Peter parema poolsest uksest. Wipper läheb pikkamisi, jalgu järele wedades, ja kõneleb nõrga häälega. Peter on kahwatu, tal on punane uina, märjad, otja ette langewad juuksed, hoiab kõhtu kinni).

Peter! . . . Betti! . . . o — o — o!

Peter. O — o!

Wipper. Annike! . . . Kas keegi fiin ei ole?

Betti (astub tema juurde, wõttab ta parema käe alt kinni). Armas Richard, mis sul on?

Peter. O — o!

Wipper (tõhu pääle näidates). **Siin . . .**
fiin . . . terve praetud pörsas . . . (Anna ja Aru
 lütkawad ühe tooli näitepöranda testpaika, Wipper ja Peter
 lähewad ühtlasi sellele toolile. Wipper pahemalt poolt, Peter
 paremalt poolt. Aru ja Awik lähewad natuke taha poole pare-
 mat kätt. Walbrian seab ennast nende selja taha).

Wipper. Peastke mind!

Peter. Ma suren! (Nad langewad ühe korraga
 tooli pääle. Wipper tõuseb ruttu üles, wõtab Petri kraest
 kinni ja lütkab ta tugewasti tagasi).

Wipper (tugewa häälega). **Wälja, lambapää!**

Peter [surewa häälega]. **Ta ei lasje mind
 ifegi mitte surra!**

Wipper [tooli pääle istudes, nõrga häälega, tõhu
 pääle näidates]. **Siin . . . fiin . . . kus on arstid?**

Peter [taha poole minnes ja ühe tooli pääle langedes]
Ja mina olen nii haige!

Betti [rahulikut]. **Tohtri herra!** [Walbrian
 annab talle märgi rahul olla].

Wipper. Oh, mul on nii halb, nii
 halb . . . ruttu . . . kus on arstid? [Aru ja Awik-
 tut nähes]. Oh, mu herrad! . . . Ma olin sõna-
 kuulmata . . . ma sõin terve pörsa ära! . . .
 Andke andeks . . . peastke mind! . . . Weri
 tungib mulle pähe! [Arule, pahemat kätt tema poole
 sirutades]. **Weretufsumine! . . . Katsuge mu
 weretufsumist.** (Aru läheb tooli taha pahemale poole
 ja kõneleb sellest silmapilgust pääle Bettiga, kelle kätt Anna suudleb).
Mis, Teie olete weel mu pääle pahane? (Tugewama
 häälega, kannatult). **Uga ma palusin ju andeks, ja**

ma palun weel kord. D — o! (Nõrgema häälega Nawi tule, temale kätt andes). Wahest ehk halastate Teie minu pääle . . . iga minut on kallis . . . tohtri herra, kuda tuiwab weri? (Nawik läheb paremale poole Arust mööda, Wipper pöörab nende poole). Mis, Teie ka? Teil kumbagil ei ole halastust?

Baldrian (lähemale astudes ja pahema käe weretuitamist katkudes, mille Wipper wäljasirutanud on). Weretuitamine on forralik.

Wipper (imestades tema poole pöördult). Ah . . . ah . . . Kes Teie olete?

Baldrian. Tohter Baldrian.

Wipper (wihafelt üles karates). Aga, mu herra, see on ometi liig! Ma wõin haige olla, wõin suremisel woodis lamada, aga narrida ma ennast ei lase! Niisuguseid naljasid ma ei luba! (Läheb suurte sammudega ette poole).

Baldrian. Urge saage wihafeks — aga ma olen tõesti Baltistist siia tellitud tohter Baldrian!

Wipper. Sufi mind söögu, on siis terve laewatäis Baldrianisid täna siia ilmunud?

Baldrian. Ei, auustatud herra — mina olen ainuke tõsine ja päris Baldrian.

Wipper. Ja need sääl?

Baldrian. On kõik ebaarstid ja Baldrianid.

Peter (üles karates). Sumal taewas! (Wipper kargab Baldriani eest läbi paremale poole).

Baldrian (Petriale). Aha, see on see endine foi! (Wipperile). Ei, herra — see homöopat siin (Nawiku pääle näidates) ei olegi arst. waid üzna kahjuta põllumees ja pääle selle Teie lähedalt sugulane Eduard Nawik.

Wipper. Mis, Eduard — minu kälimehe poeg.

Nawik. Armas onu —

Wipper (ruttu). Ära, ära minu majast, mine kus pagan! Ära! Ära!

Betti. Aga armsam Richard, mu wend saadab ta ju siia, et sinu käest andeks paluda.

Wipper (rahulikult). Et minu käest andeks paluda . . . ah so, see muudab asja. Seda ma luban!

Nawik. Mu isa soowib Teiega, armas onu, jälle ära leppida.

Wipper. Andeks paluda . . . leppida . . . ah, kui asi nii on, hää . . . ma annan andeks ja lepin temaga ära; tule siia, mu pois, lase ennast kaenlasse wõtta. (Nawik tormab tema käte wahel, Wipper kaelustab teda).

Betti. Sumal tänatud.

Wipper (kui ta Nawikut kaelustanud, näitab kahtlaselt Aru pääle). Ja see sääl . . . kes tema siis on?

Aru (kahtlaselt). Mina, auustatud herra Wipper . . . mina olen . . . mu nimi on Alek-

fander Aru, insghener raudteel . . . ja ma tulin selles tahtmises —

Betti. Herra Aru palub meie käest luba, Anna tätt ja südant omale kofida.

Wipper. Ha, sellest ei tule midagi wälja. . . Ma annan oma tütre ainult ühele arstile . . . mu wäimees peab arst olema!

Baldrian. Kas elu Teil juba nii hapuks on läinud?

Wipper. Kuda nii? Mis tahate sellega ütelda?

Baldrian. Kas teie siis aru ei saa? . . . Äi ja wäimees . . . wäimees ja äi . . . üks neist arst!

Wipper. Ma ei saa Teie sõnadest aru.

Baldrian. Aga ta wõiks ju poole aasta jooksul, ilma et kihwti tarwitaks, Teid teisi ilma jaata!

Wipper (enesele otja ette lüües). Ah, — müüd ma mõistan! (Glawalt Aru poole). Herra — herra — kuda on Teie nimi? . . .

Aru (tumardades). Aru, Aleksander Aru.

Wipper. See on mulle üks koif — ma arwan — ega Teie arst pole?

Aru. Ei, ma olen —

Wipper. Mitte põigelda! Wastake lühidelt ja otjekoheselt! . . . Andke auusõna selle pääle, et arst ei ole!

Aru. Mu auusõna!

W i p p e r. Hää! . . . Wötke mu tütar.
 A r u. Oh, herra Wipper — kui tänulik
 ma Teile olen —

W i p p e r. Annike, kas oled sellega
 ühel nõuul?

A n n a (elawalt). Ühel nõuul, isa, ühel nõuul!

W i p p e r. Di, oi, kui ruttu see läheb! . . .
 Aga nüüd seketage mulle, kuida need sääl —
 (näitab Aru ja Awiku pääle).

B a l d r i a n. Teid rawitsfema hakkasiwad?
 — Noh selle pärast, et selgetks teha, kui terve
 Teie olete, mida juba sellest näha wõib, et Teie
 nälgitamise ja suplemise järele, mida nad Teile
 ette kirjutasiwad, terve põrša ära süüa wõisite,
 ilma et see Teile vähematgi wiga oleks teinud.

W i p p e r. Ah, ah . . . tõesti, ma sõin
 terve põrša ära ja minul ei ole midagi wiga.

P e t e r [tohter Baldrianise lähenedes]. Aga mina,
 mina olen haige . . . mina . . . mina jõin terve
 klaasi täie hompatiid ära.

B a l d r i a n. Di, see on wäge hädaohtlik!

P e t e r. Hädaohtlik? Ma suren! [tuigub].

B a l d r i a n. Jah, hiljemal ajal saate
 Teie tingimata surema!

W i p p e r. Ja nüüd, mu herrad, lähme
 lõunasöögile!

[Gesriie langeb].

Ar 904
Fredro

106
Käitemängud, mis

B. Piiblate raamatukaupluse

saada on:

1. **Minestuse kirjused.** Kall. ühes maanuses. H. Malm 25
2. **Watsolentia** eli uus abindum paaris rahwa etus. Kall. ühes waatuses. Viktor Malm 20
3. **Laapali seadused.** Kall. ühes waatuses J. E. Larbi 20
4. **Nööwlad.** Friedrich v. Schilleri 5 jürgaluse näitemängude kogumik 20
5. **Kustas Inge Wiggstr.** Helsingimängude kogumik 20